

VERSLAG 3^e INFORMATIEAVOND WATERVEILIGHEID

Op maandag 21 januari 2019 vond er in het Griendencollege een informatieavond plaats over Waterveiligheid in Sliedrecht. Deze informatieavond was bedoeld voor bewoners en bedrijven aan de Adriaan Volkersingel, Rivierdijk-West en Rivierdijk-Oost, met specifieke aandacht voor het dijkvak ter hoogte van Rivierdijk-West. De avond was een vervolg op eerder georganiseerde informatieavonden in november 2016, en januari 2018.

Opening door Bram van Hemmen, burgemeester gemeente Sliedrecht

De heer van Hemmen heet iedereen welkom. Hij geeft aan dat het precies een jaar geleden is, dat er met dezelfde groep werd gesproken over de start van een nadere verkenning van dijkversterkingsvarianten ter hoogte van Rivierdijk-West. Het is voor de gemeente belangrijk dat een mogelijke dijkversterking anders wordt voorbereid dan in de jaren '90. De bewoners zijn dit keer dan ook uitgenodigd deel te nemen in een focusgroep. Bewoners hebben via die focusgroep hun input gegeven op de mogelijke dijkversterkingsvarianten en dit is in de nadere verkenning verwerkt. Met deze verkenning loopt Sliedrecht voor op de wettelijke beoordeling van de dijken door het waterschap.

De waterveiligheidsopgave in het Deltaprogramma door Pim Neefjes, Rijkswaterstaat

De heer Neefjes geeft aan voor welke opgave Nederland staat. Hij laat zien dat half Nederland onder water staat wanneer er geen goede dijken zijn. Om rampen zoals die in 1953 in Zeeland en in 2008 in Amerika te voorkomen is het Deltaprogramma van start gegaan. Er bestaan diverse deelprogramma's, zoals de klimaatverandering en de opgave van het Rijnmond-Drechtsteden gebied. Deze laatste opgave is heel specifiek, omdat de bedreiging van meer kanten komt. Er is een bedreiging vanuit de zee door storm en een stijging van de zeespiegel met verzilting. De bedreiging vanuit de rivieren hangt samen met extreem hoge of extreem lage waterafvoer. Daarnaast speelt de bodemdaling en ruimtelijke ontwikkeling een rol. Naar verwachting staat de zee in 2050 30 cm hoger dan nu. Het streven is dan ook om alle dijken op orde te hebben in 2050. Vandaar dat ook op dit moment een nieuwe beoordeling van dijken van start is om alles op tijd uitgevoerd te krijgen. Van belang is dan ook om in de scenario's ruimtelijke kwaliteit mee te nemen. Zo is er een MIRT-onderzoek gedaan voor het gebied Alblasserwaard-Vijfheerenlanden naar de mogelijkheden van een dijkverbetering in combinatie met cultuurhistorische identiteit, ruimtelijke kwaliteit en economische kracht. Tevens is een MIRT-onderzoek gestart naar het Eiland van Dordrecht. Ook lopen er onderzoeken naar een verbetering van de crisisbeheersing.

Vragen:

- *Wat is de basis voor berekening van de zeespiegelstijging?*
Dat zijn modellen waarin de meetgegevens en scenario's van het KNMI zijn verwerkt en een ontwikkeling als bijvoorbeeld het smelten van de ijskappen. Men kan twijfelen over deze prognoses, maar ondertussen moet er iets gedaan worden om de veiligheid van mensen te borgen.

Presentatie nadere verkenning dijkversterkingsvarianten Rivierdijk-West door Marco van Leeuwen, advies- en ingenieursbureau RPS

De heer Van Leeuwen geeft aan dat de veiligheid de basis was voor dit onderzoek. In zijn presentatie laat hij zien hoe een dijk bezwijkt door kwel en door een te geringe hoogte. De gewenste dijkhoogte wordt berekend op basis van de hoogste waterstand, extra hoogte om het water te kunnen keren en een veiligheidsmarge.

Het voorgenoemde MIRT-onderzoek heeft geresulteerd in een inspiratiedocument met oplossingsrichtingen voor de dijkversterkingsopgave in Sliedrecht. RPS heeft de opdracht gekregen om voor het moeilijkste dijkvak Rivierdijk-West drie oplossingsrichtingen nader te onderzoeken:

A) versterken huidige dijkkruin

- B) versterking binnenwaarts
- C) versterking buitenwaarts (damwand).

Met beelden laat de heer van Leeuwen de drie varianten zien. Deze varianten zijn met de focusgroep besproken en de reacties zijn in een SWOT-analyse verwerkt. Uitkomsten waren onder andere: de verhoging van de kruin leidt tot belemmeringen voor het parkeren en toegang tot de woningen; de buitenwaartse verbetering met een extra damwand achter de percelen gaat ten koste van het vrije uitzicht over het water; de binnenwaartse versterking impliceert sloop van veel huizen.

Een alternatief dat werd genoemd, een automatische schuif zoals die in een voetgangersgebied in Spakenburg is gebruikt, is in deze situatie met verkeer niet werkbaar. De kans op falen door menselijk handelen is te groot.

Een project overschrijdende verkenning naar de 'voorlanden' - de aanwezige buitendijkse gronden: de tuinen en huizen - heeft tot nieuwe inzichten geleid. Het aanwezige voorland vermindert de golfslag. Hoe breder het voorland en hoe flauwer het talud, hoe minder hoog de dijk hoeft te zijn. Naar inschatting is met het huidige voorland een verhoging van de kruin met ca 40-60 cm voor Rivierdijk-West voldoende.

De modellen zijn met een Multi-Criteria-Analyse (MCA) getoetst op kosten, ruimtelijke effecten en toekomstvastheid. Daar blijkt het model met inbegrip van het voorland het beste te scoren.

Met een planning geeft de heer Van Leeuwen inzicht in de vervolgstappen. De eerste stap is de afronding van dit onderzoek met de aanbidding van het rapport aan de Gebiedsraad A5H. In 2019-2020 volgt een soort APK van de dijken van Sliedrecht. Op basis van de resultaten worden de dijkvakken opgenomen in de programmering van het nationale Hoogwaterbeschermingsprogramma (HBWP). Pas in 2025 zullen voor de eerste dijkvakken de eerste verkenningen voor een ontwerp worden gemaakt. Uiteindelijk zal de realisatie pas vanaf 2030 plaatsvinden.

Vragen:

- *Als wordt uitgegaan van de huidige hoogte van het voorland, 2,5 meter +NAP, hoeveel cm moet de dijk dan worden opgehoogd?*
Gemiddeld 50 cm op de huidige dijk kruin.
- *De bestaande waterkering aan de achterkant van de tuinen is 'op'. Wat gebeurt hiermee als blijkt dat dit niet meer voldoet?*
De bestaande damwand is van iemand die zijn tuin wil beschermen. Naast waterschap heeft de particuliere eigenaar belang bij handhaving.
- *Wordt de dijk in Rivierdijk-West straks als enige opgehoogd? Wat heeft dit voor gevolgen voor de nieuwe ontwikkelingen?*
Alle dijken moeten aan de normen voldoen, dit dijkvak krijgt extra aandacht. Nieuwe ontwikkelingen moeten op deze hoogte worden afgestemd.
- *Welke opties worden ter beoordeling voorgelegd?*
Er worden nog geen opties voorgelegd. De verschillende varianten hebben geleid tot een voorkeursscenario, dat een goede basis vormt voor de vervolgfase. Wanneer de wettelijke beoordeling is geweest en wanneer zeker is wat de exacte dijkversterkingsopgave is wordt een definitief ontwerp uitgewerkt.
- *Wanneer wordt een keus gedaan in de modellen?*
We praten nu in een extreem vroeg stadium met elkaar. De gemeente blijft werken aan een scenario dat het meeste draagvlak heeft. De aanwezige van het waterschap beaamt dit. Deze studie betreft een voorverkenning voor een ingewikkeld dijkvak. De voorverkenning leidt op termijn tot een sneller ontwerpproces. Na de wettelijke beoordeling van de dijken aan de norm wordt de urgentie bepaald en de programmering. Dan volgt de vervolgfase rond 2025.
- *Is er rekening gehouden met planschade?*
Nee, zover is het nog lang niet. Het gaat hier om een voorverkenning.

- *Kan het model met de beperkte kruinverhoging worden afgekeurd?*
Zo ver zijn we nog niet, in de voorverkenning moet dit model eerst worden uitgewerkt en volgt een participatieproces met bewoners. In het slechtste geval moet er overal meer grond op de dijk.
- *Waarom is de variant met de buitendijkse verbreding niet meer aan de orde?*
Deze variant is ook gepresenteerd. Bij de scoring van de modellen op toekomstbestendigheid, leefbaarheid en kosten scoorde deze variant minder dan de andere.
- *Bij de bespreking van de modellen in de focusgroep was de groep bewoners binnendijks onder vertegenwoordigd. Is het dan niet eerlijker om nu te stemmen?*
Het betrekken van de inwoners is belangrijk, maar zij hebben het niet alleen voor het zeggen. Het gaat om een interactie tussen bewoners, gemeente en waterschap.
- *Ik zie dat er nieuwe inzichten zijn ontstaan, mijn complimenten. In hoeverre is er een afhankelijkheid tussen partijen?*
Het waterschap en de gemeente Sliedrecht hebben samen het onderzoek betaald en hebben samen gezocht naar meekoppelkansen tussen ruimtelijke kwaliteit, waterveiligheid en kosten.

Ervaringen focusgroep

De deelnemers van de focusgroep zijn zeer positief over het proces en waarderen het dat zij in dit vroege stadium hun inbreng mochten geven. Eerder op de avond werd aangegeven dat de samenstelling van de groep niet evenwichtig was. De gemeente heeft echter afgelopen jaar iedereen uitgenodigd deel te nemen en verder geen selectie toegepast.

Afsluiting

Burgemeester Van Hemmen deelt mee dat er de komende jaren weinig nieuws zal zijn in afwachting van de wettelijke beoordeling van de dijken. Er was beloofd jaarlijks terug te komen, maar afgesproken wordt dat een nieuwe informatieavond pas wordt georganiseerd als de wettelijke beoordeling geweest is en iets te bespreken valt.